

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

HỘI NGHỊ KHOA HỌC

**GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
VỚI PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG**

(DSSD 2024)

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

MỤC LỤC

1. TẦM QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đám	1
2. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG TÌNH HÌNH MỚI PGS. TS Phan Trọng Hào	5
3. GIÁO DỤC LÒNG YÊU NƯỚC TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đám	14
4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HỌC TẬP CÁC MÔN QUÂN SỰ CHUNG TRONG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Đại tá. PGS.TS Phạm Quang Tạo	22
5. CHIẾN TRANH NHÂN DÂN - NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA VĂN HÓA QUÂN SỰ VIỆT NAM TS. Trần Thị Phúc An	29
6. MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA GIÁNG VIÊN Ở CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN HIỆN NAY Thượng tá. ThS Nguyễn Tăng Liêm	38
7. DẤU HIỆU NHẬN BIẾT VÀ CÁCH XỬ LÝ MỘT SỐ HÀNH VI VI PHẠM KỶ LUẬT, TÂM LÝ BẤT THƯỜNG CỦA SINH VIÊN TRONG THỜI GIAN HỌC TẬP MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trung tá. ThS Ngô Văn Dương	45
8. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG QUẢN LÝ SINH VIÊN TRONG NGÀY NGHỈ, GIỜ NGHỈ TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá. ThS Vũ Quang Hay	53
9. VẬN DỤNG CÁC PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TRONG GIẢNG DẠY, GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO Ở CÁC CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Thượng tá. ThS Trần Thanh Hanh	60
10. NÂNG CAO Ý THỨC QUỐC PHÒNG, AN NINH CỦA SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU BẢO VỆ TỔ QUỐC TRONG TÌNH HÌNH MỚI Trung tá. ThS Kiều Văn Hạnh, Thiếu tá Lê Khắc Thủy	69
11. ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CHO ĐỐI TƯỢNG BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC Thượng úy Ngô Nguyên Khánh	78

12. NÂNG CAO VĂN HÓA ỨNG XỬ TRONG GIẢNG DẠY GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT HIỆN NAY Đại tá Phạm Quốc Đảm	87
13. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Trần Bắc Bộ	96
14. CHUẨN BỊ TÂM LÝ CHO HỌC SINH, SINH VIÊN TRONG CHIẾN TRANH BẢO VỆ TỔ QUỐC THÔNG QUA MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Đại úy Nghiêm Công Đĩnh	104
15. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Trần Bắc Bộ	111
16. XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ KIỂM CHỨC TRONG QUẢN LÝ, GIẢNG DẠY TẠI CƠ SỞ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Thượng tá Nguyễn Văn Phong	120
17. VAI TRÒ CỦA SINH VIÊN TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG ThS Nguyễn Hồng Trường	125
18. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA GIẢNG VIÊN TRONG HOẠT ĐỘNG TỰ HỌC CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT Lê Thị Định	131
19. NÂNG CAO NHẬN THỨC, TRÁCH NHIỆM CHO LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT VỀ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG QUẢN CHỨNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Phạm Công Tú	140
20. PHÒNG, CHỐNG "TỰ DIỄN BIẾN", "TỰ CHUYỂN HOÁ" CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY Thượng tá. ThS Hoàng Xuân Trường	147
21. MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CHÍNH TRỊ VIÊN ĐỐI VỚI CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN ĐẢNG TRONG LỰC LƯỢNG TỰ VỆ TRÊN ĐỊA BÀN QUẬN BẮC TỪ LIÊM HIỆN NAY Phạm Công Tú	154
22. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG MÔN HỌC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY ThS.NCS Trần Văn Tùng	162

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

Trần Bắc Bộ*

Tóm tắt: Công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất đã được triển khai và thực hiện tốt như: công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh, công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên, công tác xây dựng kế hoạch, đổi mới nội dung, phương pháp quản lý, giảng dạy, bảo đảm cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy và học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh. Tuy nhiên, công tác này cũng còn một số hạn chế, bất cập như công tác lãnh đạo, chỉ đạo có lúc chưa kịp thời, chất lượng xây dựng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên có thời điểm chưa cao; nội dung chương trình, phương pháp dạy học, cơ sở vật chất có lúc chưa đảm bảo. Bài viết tập trung trình bày thực trạng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất hiện nay, trên cơ sở đó đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao chất lượng Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: chất lượng công tác, Giáo dục quốc phòng và an ninh, sinh viên.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục quốc phòng và an ninh là môn được luật định, được quy định trong nhiều văn bản quy phạm pháp luật, được xác định cụ thể về mục tiêu, thời gian và kiến thức trong chương trình. Để thực hiện công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh, Nhà nước đã ban hành nhiều văn bản pháp luật quy định về Giáo dục quốc phòng và an ninh như: Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2013, Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2014. Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành nhiều thông tư, chỉ thị, hướng dẫn thực hiện công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên như: Thông tư về chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh trong các cơ sở giáo dục đại học năm 2020; Thông tư về tổ chức giảng dạy và đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh trong các cơ sở giáo dục đại học năm 2018; Thông tư về danh mục thiết bị dạy học tối thiểu môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh trong các cơ sở giáo dục đại học năm 2022... Bên cạnh đó, hằng năm Bộ Giáo dục và Đào tạo đều ban hành văn bản hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh nhằm chỉ đạo các cơ sở giáo dục đại học thực hiện tốt công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên.

Thực tiễn công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên nói chung và ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất nói riêng ngày càng đi vào nề nếp, đáp ứng được mục

* Khoa Giáo dục quốc phòng - Trường Đại học Mỏ - Địa chất.

tiêu, yêu cầu, điều kiện sát gần với môi trường quân sự của môn học, góp phần giáo dục toàn diện, tạo điều kiện cho các thể hệ sinh viên tu dưỡng phẩm chất đạo đức và rèn luyện năng lực thực tế; ý thức cảnh giác cách mạng, trách nhiệm về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc thông qua những việc làm, những phong trào cụ thể của sinh viên.

Hiện nay, trước những yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, sự nghiệp xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa; trước thực trạng chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh nói chung và ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất nói riêng vẫn còn nhiều bất cập, hạn chế, đòi hỏi cần phải có những giải pháp thiết thực nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên.

2. NỘI DUNG

2.1. Thực trạng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất hiện nay

Trường Đại học Mỏ - Địa chất là cơ sở giáo dục đại học đa ngành và có tính đặc thù, quy mô đào tạo hiện nay từ 10.000 đến 15.000 sinh viên đại học chính quy, với 42 ngành nghề đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao về các lĩnh vực khoa học trái đất như: Mỏ, Khoa học và Kỹ thuật Địa chất, Trắc địa - Bản đồ và Quản lý đất đai, Dầu khí và Năng lượng, Công nghệ Thông tin, Kinh tế và Quản trị kinh doanh, Xây dựng, Cơ - Điện, Môi trường..., điều tra và nghiên cứu cơ bản trên lãnh thổ Việt Nam. Trong đó, có nhiều chuyên ngành có tính chất sát gần với nhu cầu của quốc phòng và an ninh. Vì vậy, sinh viên được đào tạo ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất không những là nguồn nhân lực quan trọng cho phát triển kinh tế - xã hội của đất nước mà còn là nguồn bổ sung trọng yếu cho lĩnh vực quốc phòng, an ninh góp phần bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, Trường Đại học Mỏ - Địa chất đã đầu tư cơ sở vật chất xây dựng Cơ sở Giáo dục quốc phòng và an ninh tại Khu B, thuộc phường Cổ Nhuế 2 và xây dựng bãi học thực hành tại khu Đô thị Đại học thuộc ba phường gồm: phường Đức Thắng, phường Đông Ngạc và phường Cổ Nhuế 2, đủ điều kiện giảng dạy Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, phù hợp với số lượng tuyển sinh của Nhà trường hiện nay (bình quân khoảng 3.000 sinh viên/năm). Trong những năm qua, công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất đã đạt được những thành tựu đáng ghi nhận. Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường đã quán triệt sâu sắc và cụ thể hóa các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nghị định của Chính phủ về công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh trong tình hình mới; thường xuyên bám sát sự chỉ đạo, hướng dẫn của Vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh, Bộ Giáo dục và Đào tạo..., tổ chức lãnh đạo, chỉ đạo cơ quan, đơn vị liên quan triển khai xây dựng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên; chương trình, kế hoạch, đề cương môn học, giáo án, bài giảng, đề thi, đáp án...; nội dung, phương pháp; cơ sở vật chất đảm bảo

giảng dạy môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh theo đúng quy định. Chất lượng sinh viên tương đối đồng đều, động cơ, thái độ học tập rèn luyện tốt. Đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý đều là sĩ quan quân đội, được đào tạo cơ bản, có trình độ, chuyên môn tốt; có kinh nghiệm trong công tác giảng dạy và quản lý sinh viên. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh ngày càng được củng cố và bổ sung theo hướng “chuẩn hóa”; hệ thống ký túc xá, giảng đường, thao trường, bãi tập được đầu tư khang trang, đầy đủ, đáp ứng tốt yêu cầu, nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh theo chương trình chính khóa và hoạt động ngoại khóa. Kể từ năm 1982 đến nay, Nhà trường đã hoàn thành tốt nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên. Đặc biệt, giai đoạn từ năm học 2018 - 2019 đến nay, Nhà trường đã tổ chức được trên 50 khóa học Giáo dục quốc phòng và an ninh cho khoảng 13.386 sinh viên đại học, kết quả cụ thể như sau: giỏi 16,9 %, khá 47,0%, đạt 33,1%, không đạt (không học) 3,0%. Qua học tập, rèn luyện, ý thức về quốc phòng, an ninh, kỹ năng quân sự của sinh viên được nâng lên; tính kỷ luật, lễ tiết tác phong; tinh thần làm chủ tập thể từng bước được hoàn thiện; thái độ, trách nhiệm đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên được phát huy; góp phần củng cố cho sinh viên niềm tin vào sự nghiệp đổi mới của Đảng và Nhà nước ta, rèn luyện đạo đức cách mạng, hình thành thói quen và hành vi tốt trong cuộc sống.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên vẫn còn một số khó khăn, hạn chế như: công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị có lúc chưa chủ động, chưa kịp thời, chưa chặt chẽ; công tác xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên có thời điểm chưa được coi trọng,...; công tác xây dựng kế hoạch giáo dục và đào tạo đôi khi còn chồng chéo; nội dung, chương trình, giáo trình, tài liệu, phương pháp giảng dạy và học tập môn học đôi khi chưa được cập nhật kịp thời; hệ thống giảng đường chuyên dùng, phòng trưng bày, thư viện, phòng đọc, phòng truyền thống, sân bãi tập thực hành, nơi ăn ở, sinh hoạt học tập và hoạt động ngoại khóa cho sinh viên học tập, rèn luyện sát gần với môi trường quân sự cũng chưa thực sự phù hợp và đồng bộ, chưa đáp ứng được đầy đủ các điều kiện theo yêu cầu của môn học. Mặt khác, nhận thức về vị trí, vai trò công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh của một số sinh viên chưa đầy đủ, dẫn đến động cơ, trách nhiệm trong học tập chưa cao.

Trên cơ sở những đánh giá những ưu điểm và những khó khăn, hạn chế, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất trong giai đoạn hiện nay.

2.2. Giải pháp nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất trong giai đoạn hiện nay

Để góp phần nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, Nhà trường cần triển khai đồng bộ một số giải pháp sau:

2.2.1. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu về nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong từng giai đoạn cụ thể

Đây là giải pháp quan trọng, có ý nghĩa quyết định đến việc nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên Trường Đại học Mở - Địa chất trong giai đoạn hiện nay.

Trên cơ sở đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và văn bản quy phạm pháp luật về Giáo dục quốc phòng và an ninh của cấp trên, Đảng ủy, Hội đồng trường, Ban Giám hiệu kịp thời lãnh đạo, chỉ đạo các đơn vị chức năng trong Nhà trường thực hiện công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong từng nhiệm vụ, học kỳ, năm học... trên tất cả các hoạt động của công tác này, bao gồm:

Lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên trong khoa Giáo dục quốc phòng như hoàn thiện cơ cấu tổ chức, biên chế đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên, cả trước mắt và lâu dài, đảm bảo cân đối về cơ cấu độ tuổi, trình độ học vấn và kinh nghiệm quản lý, giảng dạy để có sự kế thừa vững chắc. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên như: xây dựng kế hoạch và triển khai nhiệm vụ học tập, bồi dưỡng về lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ quản lý, nghiệp vụ sư phạm cho cán bộ quản lý và giảng viên; triển khai nhiệm vụ tập huấn về nội dung, chương trình, phương pháp quản lý và giảng dạy cho đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên; triển khai nhiệm vụ kiểm tra, thanh tra trong công tác quản lý và giảng dạy của đội ngũ cán bộ, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Lãnh đạo, chỉ đạo công tác xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh; công tác quản lý, giáo dục, rèn luyện sinh viên. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo bảo đảm cơ sở vật chất, giảng đường, thao trường, bãi tập, nơi ăn, ở, sinh hoạt, học tập cho sinh viên. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác thanh tra, kiểm tra thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Trên cơ sở sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp trên, cấp ủy, chi bộ, ban chủ nhiệm khoa giáo dục quốc phòng cần tích cực chủ động nghiên cứu, quán triệt nắm vững các quan điểm, nguyên tắc, mục tiêu, yêu cầu, tình hình thực tiễn của đơn vị và vận dụng linh hoạt, sáng tạo vào thực hiện mọi hoạt động nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh như: xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên; công tác quản lý sinh viên, giảng dạy, học tập, đánh giá kết quả môn học; công tác xây dựng kế hoạch, lịch giảng dạy; bảo đảm cơ sở vật chất cho giảng dạy và học tập

theo đúng quy định của môn học. Cấp ủy, Ban Chủ nhiệm khoa thường xuyên kiểm tra, nắm chắc tình hình mọi mặt về công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh kịp thời báo cáo, trao đổi với Đảng ủy, Ban Giám hiệu và các phòng ban chức năng để xử lý những tình huống phát sinh, những thuận lợi, khó khăn, kết quả đạt được, phương hướng giải pháp thực hiện công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh trong từng đợt, từng tháng, từng quý, từng học kỳ, năm học.

2.2.2. Xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh

Đây là giải pháp cơ bản có ý nghĩa quyết định đến chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Trên cơ sở các quy định của pháp luật về tiêu chí, tiêu chuẩn đội ngũ giảng viên nói chung và giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh nói riêng. Nhà trường xây dựng đề án vị trí việc làm cho đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh phù hợp với thực tiễn của đơn vị sao cho đảm bảo về số lượng, chất lượng, cơ cấu tổ chức đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên. Đảm bảo 100% cán bộ quản lý, giảng viên có trình độ đại học trở lên, trên 70% có trình độ sau đại học, 100% có chứng chỉ bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm giảng viên đại học, cao đẳng. Ngoài ra, đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh do tính đặc thù, vì vậy phải được tham gia đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn về chuyên môn nghiệp vụ và đi tham quan thực tế tại các đơn vị quân đội để nâng cao trình độ năng lực công tác.

Cấp ủy, chỉ huy khoa Giáo dục quốc phòng căn cứ chủ trương của Nhà trường và thực tiễn của đơn vị xây dựng kế hoạch cho đội ngũ cán bộ, giảng viên tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng để tạo nguồn thêm nguồn nhân lực và bổ sung kiến thức hoàn thiện đội ngũ giảng viên. Các khóa đào tạo như: đào tạo thạc sĩ, đào tạo văn bằng hai hoặc cử nhân Giáo dục quốc phòng và an ninh, đào tạo lý luận chính trị... Các khóa bồi dưỡng như: bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm, bồi dưỡng về kiến thức quốc phòng và an ninh, bồi dưỡng về ngoại ngữ, tin học... Bên cạnh đó, hằng năm cấp ủy, chỉ huy khoa tổ chức cho cán bộ, giảng viên tham gia đăng ký phương án trọng số KPIs vào đầu năm học để căn cứ vào đó phấn đấu hoàn thành tốt chức trách nhiệm vụ của người cán bộ, giảng viên. Theo đó, mỗi cán bộ, giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh phải tích cực học tập, nghiên cứu để nâng cao trình độ, năng lực, phấn đấu thực hiện tốt, đồng đều các mặt công tác theo chức trách nhiệm vụ là giảng dạy, nghiên cứu khoa học và thực hiện các công việc khác theo quy định của Nhà trường, khoa, bộ môn.

Đối với nhiệm vụ giảng dạy của giảng viên: Để nâng cao chất lượng quản lý, giảng dạy sinh viên, đây là nhiệm vụ chính trị hàng đầu của người giảng viên. Đòi hỏi

mỗi giảng viên phải chủ động biên soạn giáo án, bài giảng, thực luyện và thông qua bài giảng trước khi lên lớp. Tích cực nghiên cứu đổi mới phương pháp giảng dạy phù hợp với điều kiện mới, gắn lý thuyết với thực hành, vừa giáo dục chính trị tư tưởng, vừa rèn luyện phẩm chất đạo đức, ý chí, tinh thần kỷ luật và huấn luyện kỹ thuật quân sự cho sinh viên. Tích cực tham gia dự giảng để rút kinh nghiệm từ những giảng viên có phương pháp dạy học tốt và tham khảo kinh nghiệm quý của các cơ sở giáo dục khác trong và ngoài quân đội.

Đối với nhiệm vụ nghiên cứu khoa học: Để thực hiện tốt nhiệm vụ giảng dạy, mỗi giảng viên phải biết kết hợp chặt chẽ giữa đổi mới phương pháp dạy học với nghiên cứu khoa học trong quá trình công tác. Các hoạt động nghiên cứu khoa học của đội ngũ giảng viên Giáo dục quốc phòng và an ninh ở khoa và bộ môn như: làm đề tài nghiên cứu khoa học, viết bài báo đăng trên các tạp chí chuyên ngành, báo cáo tham gia các hội thảo khoa học, báo cáo học thuật xêmina, hướng dẫn sinh viên nghiên cứu khoa học.... Các hoạt động khoa học này của giảng viên phải gắn với thực tiễn của nội dung, chương trình, kiến thức chuyên môn hoặc là nghiên cứu thực trạng, giải pháp về các vấn đề cụ thể mang tính cấp thiết trong công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong Nhà trường. Thông qua hoạt động nghiên cứu khoa học giúp giảng viên trưởng thành hơn, vững vàng hơn về chuyên môn góp phần nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh trong giai đoạn hiện nay.

2.2.3. Phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong quá trình tham gia học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh

Đây là giải pháp có ý nghĩa trực tiếp quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh hiện nay.

Đẩy mạnh đổi mới phương pháp dạy và học theo hướng tích cực, lấy người học làm trung tâm, phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong lĩnh hội tri thức, kỹ năng, kỹ xảo một cách hiệu quả nhất. Theo đó, tăng thời gian nghiên cứu, tự học, tham quan, thực tế các đơn vị quân đội cho sinh viên; kết hợp vừa giáo dục lý thuyết với rèn luyện phẩm chất đạo đức, ý chí, tinh thần kỷ luật và huấn luyện kỹ thuật quân sự cho sinh viên; để phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học; tổ chức, tạo điều kiện cho sinh viên chủ động trong tự học, tự nghiên cứu và khả năng tư duy độc lập; tổ chức và tăng cường hoạt động sinh hoạt nhóm trong từng lớp (nhóm) sinh viên, vừa tạo sự thi đua, giúp sinh viên phát huy được năng lực của bản thân; tổ chức hội thảo đánh giá chất lượng kiến thức, kỹ năng thực hành của sinh viên nhằm phát huy năng lực, tiếp thu kiến thức của người học....

Mặt khác, để phát huy tính tích cực, tự giác của sinh viên trong học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh, Nhà trường, khoa thường xuyên chủ động thực hiện

tốt việc nắm bắt thông tin phản hồi từ người học để kịp thời rút kinh nghiệm, điều chỉnh quá trình quản lý và giảng dạy để công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên ngày càng đáp ứng tốt mục tiêu, yêu cầu đề ra.

2.2.4. Bảo đảm đủ điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay

Cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học có vai trò rất quan trọng, là yếu tố trực tiếp tác động tới chất lượng, hiệu quả công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh, nghiên cứu khoa học và các hoạt động khác

Nhà trường, các đơn vị chức năng tiếp tục nghiên cứu xây dựng, bổ sung, hoàn thiện quy chế, quy định mua sắm, sử dụng, quản lý cơ sở vật chất và tạo điều kiện thuận lợi về mọi mặt để giảng viên, sinh viên thường xuyên được tiếp xúc, sử dụng các giáo trình, sách tham khảo, tranh ảnh, phương tiện kỹ thuật, mô hình học cụ..., cơ sở vật chất phục vụ ăn, ở, sinh hoạt, học tập ngày càng đầy đủ và hiện đại.

Tiếp tục đầu tư xây dựng cơ bản, sửa chữa, nâng cấp nhà ở, nhà ăn, giảng đường chuyên dùng, giảng đường lý thuyết, bãi huấn luyện thực hành..., thường xuyên chỉnh trang lại cảnh quan môi trường ngày càng khang trang, sạch, đẹp. Giảng đường, phòng học chuyên dùng được trang bị đầy đủ hệ thống âm thanh, máy chiếu, máy vi tính, đảm bảo tốt cho công tác giảng dạy; củng cố, xây dựng hệ thống sân bãi tập thực hành như: sân chào cờ, sân luyện tập điều lệnh đội ngũ, bãi tập chiến thuật, bắn súng, ném lựu đạn, ba môn quân sự phối hợp... sát đúng với yêu cầu của môn học và điều kiện của Nhà trường; bổ sung đầy đủ vật chất trang bị, vũ khí và phương tiện kỹ thuật huấn luyện, đồng thời đưa những sáng kiến, cải tiến ứng dụng trực tiếp vào huấn luyện, tập luyện cho sinh viên sát với môi trường quân đội. Bên cạnh đó, cần quan tâm đầu tư các trang thiết bị phục vụ cho hoạt động phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao rèn luyện sức khỏe cho sinh viên viên như: loa, mic, hệ thống đèn chiếu sáng...

Tăng cường công tác quản lý, sử dụng, bảo quản vũ khí trang thiết bị, vật chất sinh hoạt, học tập phục vụ công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh; xử lý nghiêm những cá nhân, tập thể vi phạm về quy định giữ gìn bảo quản vũ khí, vật chất trang thiết bị; xây dựng phương án đền bù khi cá nhân, tập thể làm hỏng, làm mất vật chất. trang thiết bị phục vụ ăn, ở, sinh hoạt, học tập.

3. KẾT LUẬN

Công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên trong các cơ sở giáo dục đại học ngày càng được coi trọng và đi vào thực chất, đáp ứng mục tiêu xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trong những năm tới, tình hình thế giới, khu vực, trong nước tiếp tục diễn biến phức tạp, tiềm ẩn nhiều nguy cơ, thách thức, đặt ra yêu cầu ngày càng cao với nhiệm vụ quốc phòng, an ninh nói chung, công

tác Giáo dục quốc phòng và an ninh nói riêng. Vì vậy, nâng cao chất lượng công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên phải được quan tâm đúng mực, kịp thời để thực hiện “bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa”¹ trong giai đoạn hiện nay.

Trên cơ sở kết quả đã đạt được trong công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất trong thời gian qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường cần tập trung lãnh đạo toàn diện công tác Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên; đổi mới nâng cao chất lượng công tác xây dựng đội ngũ giảng viên; đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp phù hợp với sự phát triển của khoa học và nghệ thuật quân sự Việt Nam trong tình hình mới, góp phần xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững mạnh, xây dựng thế trận lòng dân vững chắc, đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024), *Công văn số 5986/BGDĐT-GDQPAN* ngày 30/9/2024 hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Giáo dục quốc phòng và an ninh năm học 2024 - 2025.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024), *Công văn số 1476/BGDĐT-GDQPAN* ngày 01/4/2024 nâng cao chất lượng Giáo dục quốc phòng và an ninh; quốc phòng, quân sự; phòng chống khủng bố.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT* ngày 18/3/2020 ban hành Chương trình Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm, cơ sở giáo dục đại học.
4. Chính phủ (2014), *Nghị định số 13/2014/NĐ-CP* ngày 25/02/2014 quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.156-157.
6. Quốc hội (2013), *Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh*, Luật số: 30/2013/QH13.
7. Thiếu tướng. TS Trần Ngọc Thanh (2023), *Đổi mới nội dung Giáo dục quốc phòng và an ninh cho học sinh, sinh viên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*, trang điện tử <https://moet.gov.vn/giaoducquocdan/giao-duc-quoc-phong-an-ninh/Pages/default.aspx?ItemID=8463>.
8. Trường Đại học Mỏ - Địa chất (2023), *Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng địa phương năm 2023, phương hướng nhiệm vụ quân sự, quốc phòng địa phương năm 2024, 2025*.

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Tập I*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.156-157.

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

Địa chỉ: Số 8 phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hổ, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội

ĐT: 024.39423346 - 024.39424620 * Fax: 024.38224784

Website: www.nxbgtvt.vn * Email: nxbgtvt@fpt.vn

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN, NỘI DUNG:

GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP:

Nguyễn Minh Nhật

BIÊN TẬP:

Dương Hồng Hạnh

THIẾT KẾ:

Phương Linh

ĐỐI TÁC LIÊN KẾT XUẤT BẢN:

Trường Đại học Mỏ - Địa chất

In 100 cuốn khổ 19 x 27cm tại Công ty TNHH Art decor Việt Nam.

Địa chỉ: số nhà 5A, ngách 158/168 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 1944-2024/CXBIPH/1-51/GTVT.

Mã số sách tiêu chuẩn quốc tế - ISBN: 978-604-76-2954-1

Quyết định xuất bản số: LK/QĐ-XBGT ngày 18 tháng 12 năm 2024.

In xong và nộp lưu chiểu năm 2024.